

[2. — VI. — 10.]

BIJLAGE F.

VERSLAG omtrent de verrichtingen van de schepen en vaartuigen van oorlog over het tijdvak
van 1 Juni 1918—1 Juni 1919.

In aansluiting met hetgeen daarover in het bij de vorige begroting gevoegde Verslag is medegedeeld, wordt omtrent de verrichtingen van schepen en vaartuigen van oorlog het volgende vermeld.

Op 1 Juni 1918 bestond het Nederlandsch eskader in Oost-Indië uit Hr. Ms. *De Zeven Provinciën*, Hr. Ms. *Koningin Regentes*, Hr. Ms. *de Ruijter*, en de torpedobootjagers *Wolf*, *Fret*, *Bulhond*, *Jakhals*, *Lynx*, *Hermelijn*.

Hr. Ms. *Zeven Provinciën* verliet 20 November 1918 de haven van Tandjong Priok om via het Panamakanaal naar Nederland terug te keeren. Na Nagasaki, Yokohama, Honolulu, San Francisco, Balbao, Christobal en New-York aangedaan te hebben werd den 1sten April 1919 de haven van Nieuwediep bereikt.

Genoemd pantserschip werd 17 April 1919 uit dienst gesteld.

Hr. Ms. pantserschip *Hertog Hendrik*, vereenigd met den tijdelijken hulpkruiser *Tabanan* tot een divisie voor buitenlandschen dienst, verliet 3 Juli 1918 de haven van Nieuwediep met bestemming naar Nederl. Oost-Indië. Hr. Ms. *Hertog Hendrik* ging om het eskader in Ned. Indië te versterken en Hr. Ms. hulpkruiser *Tabanan* voor aflossing van personeel. Tevens werden de adelborsten van het oudste studiejaar op deze divisie ingescheept tot het maken van een oefeningsreis alvorens tot officier bevorderd te worden.

Na Kongshavn, La Luz en Annabon te hebben aangedaan bereikte het eskader rond Kaap de Goede Hoop de haven van Tandjong Priok den 27 Sept. 1918

Hr. Ms. pantserdekschip *Zeeland* verliet op 5 Mei 1919 de haven van Nieuwediep voor een reis heen en terug naar West-Indië. Het doel is oefening, hoofdzakelijk van ingescheepte adelborsten en leerlingen-onderofficier. Het schip bevindt zich op einde van den verslagtijd nog in de West-Indische wateren, na op de uitreis de Azoren te hebben aangedaan.

Tot den datum van het teekenen van het wapenstilstandsverdrag waren in dienst van de gemobiliseerde scheepsmaakt de pantserscheper *Heemskerck* en *Kortenaer* en de pantserdekscheper *Holland* en *Noordbrabant*, alle mijnenleggers, de onderzeebooten I t/m VIII. Zoomede alle beschikbare torpedobooten. Daarna werd echter geleidelijk tot demobilisatie overgegaan. De gemilitariseerde loodsvaartuigen werden zoo spoedig mogelijk weder ingericht voor hun oorspronkelijke taak.

Hr. Ms. pantserschip *Kortenaar* en Hr. Ms. pantserdekscheper *Holland* en *Noordbrabant* werden uit de sterkte afgevoerd.

Een groot deel der torpedobooten werd buiten dienst gesteld en Hr. Ms. torpedobooten *Idjen* en *Makjan* uit de sterkte afgevoerd.

Het wachtschip *v. Galen* werd verkocht.

Op den datum van het verslag zijn nog in dienst:

Hr. Ms. pantserscheper *Heemskerck* en *Tromp*;

Hr. Ms. pantserdekschip *Zeeland*;

Hr. Ms. wachtscheper *Buffel* en *Neptunus*;

Hr. Ms. instructiescheper *Koningin Emma der Nederlanden*, *van Speijk*, *Bellona*, *Atjeh*, *Schorpioen*, *Nautilus*;

torpedobooten G 1, G 3, G 4, G 5, G 9, Z 6, Z 8, *Tanka*, *Wajang* en *Empong*;

onderzeebooten M 1, O 1, O 2, O 3, O 4, O 5, O 6, O 7, O 8;

mijnenleggers *Hydra*, *Medusa*, *Triton*;

pantserboot *Brinio*;

kanonneerboot *Braga*;

mijnenvegers n°. 1, 2, 3, 4;

bergingsvaartuig voor onderzeebooten;

depotscheper voor onderzeebooten *Vali* en *Cornelis Drebbel*;

benevens nog eenige ontwapende kanonneerbooten en kleine vaartuigen.